

Tukihakukoulutus viljelijöille 31.3.2021

Seppo Itävaara

Pirkanmaan ELY-keskus

Ajankohtaista eläinasiaa

1. Alkuperäisrotujen kasvattamista koskevat sopimukset 2021

Huomioitavaa vuonna 2021

- Uusia sopimuksia ei voi hakea vuonna 2021.
- Jatkovuotta voi hakea 30.4.2021 päättyville sopimuksille Vipu-palvelussa tai paperilomakkeella 101B (palautus kuntaan).
- Jatkovuoden hakeminen koskee sekä 2015 että 2016 alkaneita sopimuksia.
- Jos tuen hakija ei hae päätukihaussa muita tukia, silloin alkuperäisrotujen jatkovuotta ja maksua haetaan vain paperilomakkeella 218M (palautus ELY-keskukseen).

Alkuperäisrotusopimuksen jatkovuosi

- Sopimuskausi jatkuu niillä sopimusehdoilla, joihin tuenhakija on sitoutunut vuonna 2015 tai vuonna 2016.
- Sopimuseläinmäärää ei voi lisätä.
- Jatkovuotta voi hyödyntää eläinten lisääntymisvaatimuksen toteuttamiseen.
- Naudat ja hevoset vähintään 2 krt / sopimuskauden aikana.
- Lampaat ja vuohet vähintään 3 krt / sopimuskauden aikana.
- Kanojen on tuotettava jälkeläisiä vuosittain sopimuskauden aikana.
- Jos sopimuseläimet ovat jo aikaisemmin lisääntyneet riittävästi, näiden osalta riittää, kun hallinta säilyy samana (lukuun ottamatta sopimuseläinten korvaaminen ja mahdolliset sopimuksen siirrot).
- Jos sopimuseläimet ovat jo aikaisempina sopimusvuosina täyttäneet edellä mainitut lisääntymisvaatimukset, sopimuseläimen ei ole sopimuksen vuoksi pakko tuottaa enää uusia puhtasrotuisia jälkeläisiä tai tämän jälkeen tuotettavat jälkeläiset voivat olla risteytyksiä.

Mikäli sopimukseen ei haeta jatkoa

- Sopimusehtoja tulee noudattaa joka tapauksessa 30.4.2021 saakka, vaikka sopimusta ei jatkettaisikaan.
- Viljelijän on toimitettava ELY-keskukseen **1.6.2021** mennessä selvitys siitä, että sopimukseen sisältyviä eläimiä on käytetty rodun lisäämiseen.
- Lisääntymiselvitys tulee tehdä lomakkeella 254.
 - Joko toimittamalla lomake 254
 - tai toimittamalla lomake 254 tuenhakijan tiedoilla täytettynä ja rotupuhtaustodistuksen antajan selvitys eläimen käytöstä rodun lisäämiseen.

Lisääntymiselvityksen toimittamisesta

- Itä-, länsi- sekä pohjoissuomenkarja
 - Faban **päivitetty** kantakirjatodistus (ei polveutumistodistus)
- Suomen- ja kainuunharmaslampaat
 - ProAgriaWeblammas-sovelluksen raportti tuotoslista tai karitsalista aikavälillä 1.5.2015-30.4.2021

- Ahvenanmaanlampaat
 - Föreningen Ålandsfåret ry:n raportti tuotoslista tai karitsalista aikavälillä 1.5.2015-30.4.2021
- Suomenvuohet
 - ProAgrianWebvuohi-sovelluksen raportti tuotoslista tai kililista aikavälillä 1.5.2015-30.4.2021
- Suomenhevokset
 - Suomen Hippoksen Heppajärjestelmästä sopimushevosen jälkeläistilasto syntymävuosittain (kohta hevosen suku ja jälkeläiset -> hevosen jälkeläistilasto syntymävuosittain)
- Maatiaiskanat
 - Luonnonvarakeskuksen todistus alkuperäisrotutukeen liittyvän lisäysehdon toteuttamisesta jokainen sopimusvuosi raportoituna erikseen (2020, 2019, 2018, 2017, 2016, 2015)

Lisääntymisvaatimuksen toteutumisesta

- Monikkopoikiminen katsotaan yhdeksi jälkeläisten tuottamiskerraksi.
- Mikäli sopimuseläimellä on ollut luominen ja se on ilmoitettu rekisteriin, se katsotaan yhdeksi jälkeläisten tuottamiskerraksi.
- Sopimuseläimen tuki, jota ei ole käytetty riittävästi rodun lisäämiseen, peritään takaisin koko sopimuskaudelta, jonka eläin on ollut mukana sopimuksessa.
- Jos mikään sopimuseläin ei ole lisääntynyt riittävästi, peritään koko alkuperäisrotujen kasvattamista koskeva tuki takaisin kaikilta sopimusvuosilta.

Sopimusmuutoksista ilmoittaminen

- Sopimuseläintä koskeva poisto- tai myynti-ilmoitus nauta-lammas-vuohi-hevosrekistereiden lisäksi AINA on tehtävä erillinen vapaamuotoinen ilmoitus myös ELY-keskukseen.
- HUOMIO! Sopimusmuutoksista ilmoittaminen koskee myös lampaita ja vuohia, vaikka niitä ei ole yksilöity varsinaiseen sopimuspäätöstekstiin.
- Sopimuseläimiä koskevien muutoksista ilmoitettava ELY-keskukseen 15 työpäivän sisällä ja eläinmäärän vähenemisestä ELY-keskukseen 10 työpäivän sisällä.
- ELY-keskukseen lähetettäviin sopimusmuutosilmoituksiin mukaan AINA myös uutta eläintä koskeva rotupuhtaustodistus.
- Rotupuhtaustodistuksia ovat:
 - Itä-länsi- ja pohjoissuomenkarja: kantakirja tai polveutumistodistus
 - Suomenlammas- ja kainuuharmaslammas: alkuperäisrotutukilista tai sukutodistus
 - Ahvenanmaanlammas: Besättninsblankettai Stambokskort
 - Suomenvuohi: alkuperäisrotutukilista, sukutodistus tai hakijan oma ilmoitus
 - Suomenhevonen: rekisteritodistus tai hevospassi.

2. Valvonnan muutokset

Eläinten merkintä ja rekisteröinti

Korvamerkintäpuutteet, naudat

- Naudat: e-merkki
 - ➔ 1.1.2021 tai sen jälkeen syntyneellä nautaeläimellä apumerkkinä on käytetty visuaalista korvamerkkiä elektronisen merkin sijaan.
 - ➔ nämä vasikat käsitellään eläintukien ja eläinten merkitsemisen sekä rekisteröinnin valvonnassa kuten yhdellä merkillä merkitty eläin.
- Eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain nojalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi
 - antaa toimijalle neuvontaa ja määräyksiä.
 - asettaa väliaikaisen siirtokiellon.
 - väliaikaisesti kieltää eläinten vastaanottamisen pitopaikkaan, jos säännösten noudattamisen laiminlyönti on laajamittaista, toistuvaa tai tahallista sekä aiheuttaa vaaraa

eläinten, ihmisten ja ympäristön terveydelle, eläinten hyvinvoinnille tai elintarviketurvallisuudelle.

- asettaa epäkohdan poistamista koskevan määräyksen tai siirtokiellon tehosteeksi uhkasakon tai teettämisuhan.

Valvontasäädösten ja -ohjeen muutokset 2021

- Lampaat/vuohet:
 - 1 korvamerkittömän poikkeus, kuten naudoilla

- Lampaat/vuohet AB-alue: sanktiouhka, kuten naudoilla
- EHK lampaiden ja vuohien ruokintatoimenpiteen perustason muutos
 - Ryhmässä pidettävien lampaiden ruokintalaitteen reunan pituuteen muutoksia.
 - Jos rehua ei ole lampaille jatkuvasti tarjolla, ryhmän kaikki eläimet voivat ruokinta-aikana syödä samanaikaisesti. Ryhmässä pidettävien lampaiden ruokintalaitteen reunan pituuden tulee olla liitteen 2 mukainen. Lampolan ruokintalaitteen reunan pituuden vähimmäisvaatimus eläintä kohti vaihtelee, onko kyseessä säännöllinen rehunjakko vai onko eläimellä jatkuvasti rehua saatavilla. Lisäksi reunan pituus vaihtelee karitsan ja lampaan iän mukaan.

	Säännöllinen rehunjakko	Jatkuva rehunsaaanti
Karitsa < 2 kk	ruokintahäkin reunan pituudelle ei vaatimusta	ruokintahäkin reunan pituudelle ei vaatimusta
Karitsa 2–4 kk	suoralle ruokintahäkille 175 mm ympyrän muotoiselle ruokintahäkille 100 mm	suoralle ruokintahäkille 85 mm ympyrän muotoiselle ruokintahäkille 50 mm
Lammas > 4 kk	suoralle ruokintahäkille 350 mm ympyrän muotoiselle ruokintahäkille 200 mm	suoralle ruokintahäkille 170 mm ympyrän muotoiselle ruokintahäkille 100 mm
Tiine uuhi	suoralle ruokintahäkille 450 mm ympyrän muotoiselle ruokintahäkille 225 mm	suoralle ruokintahäkille 225 mm ympyrän muotoiselle ruokintahäkille 110 mm

- EU-rahoitteiset tuet
 - Seuraamuskantaan tulossa muutos keväällä 2021 (takautuvasti voimaan 1.1.2021). Kun hylätty eläinmäärä enintään 3, tuki maksetaan hyväksytyin eläinmäärän mukaan, ei seuraamuksia.

Hevoseläimen pitäjän ja pitopaikan rekisteröinti

- Ilmoitusvelvollisuus koskee yhdenkin hevoseläimen pitoa.
- Eläintenpitäjä (eläimen omistaja tai haltija) ja pitopaikasta vastuussa oleva toimija (pitopaikan omistaja tai haltija) ilmoittavat eläintenpitäjää ja pitopaikkaa koskevat tiedot rekisteriin merkittäviksi oman kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.
- Jos hevoseläinten pito on ammattimaista tai muutoin laajassa mitassa tapahtuvaa hevoseläinten pitoa ja täysikasuisia hevosia on yhteensä vähintään kuusi.
 - lisäksi ilmoitus lomakkeella ”ILMOITUS AMMATTIMAISESTA ELÄINTEN PIDOSTA/VÄLITYSTOIMINNASTA” oman alueen aluehallintovirastolle.
- Rekisteröityminen on lakisääteinen velvollisuus, jota valvotaan pääosin muun valvonnan yhteydessä.

Eläinvalvontahavaintoja valvontavuodelta 2020

- Korvamerkkipuutteet, korvamerkittömiä edelleen löytyy
- Ilmoitukset rekisteriin; päivämääräongelmat (RT tapaukset)
- Ilmoitukset ELY-keskukseen (APR)
- Kadonneita ja uudelleen henkiin herätettäviä eläimiä rekistereihin (laitumelta hävinneet, petoeläimet?)

Kiitos!